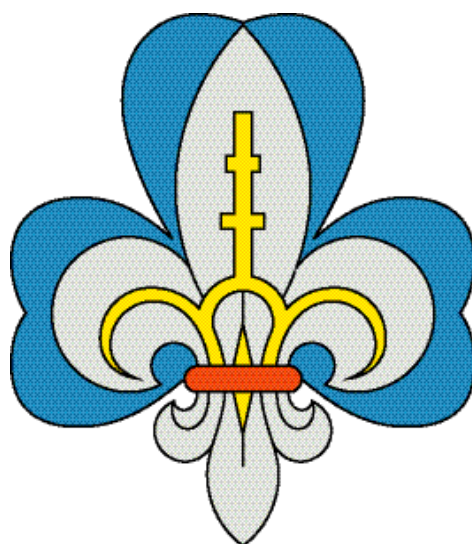

Ing. Ján Pokorný - Johany

CHLAPČENSKÁ KMEŇOVÁ RADA (1997 – 1999)

CHKR – Chlapčenská kmeňová rada **(1997 – 1999)**

V čase, keď bol náčelníkom brat Marián Schmidt z Varína, sa uskutočnili v Banskej Štiavnici asi tri stretnutia dospelých skautov a skautiek, ktorí neboli spokojní s vtedajším smerovaním skautingu. Na týchto stretnutiach si vytvárali predstavu o tom, čo by bolo potrebné v ďalšom období pre rozvoj organizácie urobiť. Na poslednom stretnutí sa potom hovorilo o tom, kto by kandidoval na funkcie na nastávajúcom skautskom sneme v Žiline. Brat Jozef Šteffek, Zelinkár, kandidoval na funkciu náčelníka, ja som sa rozhodol, že nechcem kandidovať do náčelníctva, ale budem kandidovať na funkciu vodcu Chlapčenskej kmeňovej rady (CHKR). Nemal som vtedy predstavu o tom, ako budem túto funkciu vykonávať.

Na skautskom sneme v januári 1997 som bol zvolený a prvý krok bol, že som vytvoril Radu CHKR z aktívnych skautov strednej generácie, ktorí boli ochotní spolupracovať. Radu tvorili bratia: Pavol Fandák z Modry, Edo Kollár z Nitrianskej Blatnice, Alexander Gregus (Krokus) z Bratislavy a ja. Rada fungovala nejaký čas, ale nie po celé obdobie troch rokov, nakoniec sme sa stretávali hlavne ja s bratom Fandákom (aj pre pracovnú zaneprázdnenosť ďalších dvoch členov, u Eda Kollára to bola aj väčšia vzdialenosť od Bratislavy).

Na začiatku sme sa zaoberali tvorbou programu pre chlapčenské a vlčiacke oddiely. Zozbierali sme materiály od rôznych skautských oddielov, no boli príliš rôznorodé. Vzhľadom na to, že nás bolo málo, rozhodli sme sa, že zatiaľ budú musieť skautské a vlčiacke oddiely používať existujúce knihy a príručky Českého Junáka, prípadne inú zahraničnú literatúru a vlastnú tvorbu ponecháme na neskoršie obdobie.

Zamerali sme sa na to, čo by malo byť obsahom lesných škôl. Keďže však nikto z nás nebol v minulosti v organizačnom tíme lesných škôl (v tom čase sme viedli aj skautské oddiely), tak sme si to museli naštudovať, prípadne čerpať z vlastnej praxe.

Ďalej sme uvažovali nad tým, čo s tými vodcami skautských oddielov, ktorí už niekoľko rokov (od roku 1990 alebo neskôr) vedú skautské oddiely, ale nemali možnosť absolvovať lesnú školu. Buď sa CHVLŠ (chlapčenská vodcovská lesná škola) nejaké obdobie nekonala, alebo boli vodcovia oddielov pracovne zaneprázdnení a nemohli si dovoliť tráviť 10 dní alebo dva týždne v lete na CHVLŠ, keď sami robili aj skautské tábory. Chápali sme obnovenie skautingu po roku 1989 ako analógiu so situáciou, keď vo svete skauting vznikol a vodcovia oddielov tiež neabsolvovali LŠ, ale možno si len prečítali knižku Scouting for boys, resp. neskôr iné knihy a príručky. V takej situácii je dôležitejšie venovať čas deťom alebo mladým ľuďom a LŠ je na druhom mieste. Niekedy stačí pre dospelého aj samovzdelávanie.

V rokoch 1997 až 1999 boli lesné školy oddelené, osobitne pre ženy a osobitne pre mužov. Komunikácia medzi kmeňovými radami nebola žiadna, možno aj pre nedostatok času a tiež preto, že situácia LŠ nebola rovnaká. Dievčenská vodcovská lesná škola (DVLŠ) v tom čase

bola funkčná, vodkyňou DKR bola Anka Treľová a inštruktorky DVLŠ sa plne zaoberali prípravou lesnej školy.

Rozhodli sme sa, že cieľom bude, aby skautskí vodcovia získali vodcovský dekrét, či už ako nováčikovia po absolvovaní riadnej LŠ, alebo ako skúsenejší vodcovia po absolvovaní víkendových kurzov. V prvom rade išlo o to, aby opäť začali fungovať LŠ, v druhom rade bolo dôležité, aby vodcovia oddielov, ktorí roky viedli skautský oddiel a nemohli absolvovať LŠ, prešli aspoň krátkymi školeniami, ktoré mohli byť realizované v ich regióne a tým aby sa urobila „čiara za minulosťou“. V tom čase bolo dôležité, aby sme vedeli, akí ľudia vedú skautské oddiely.

Chlapčenská kmeňová rada Slovenského skautingu
udeľuje

VODCOVSKÝ DEKRÉT

bratovi, sestre

_____

Rodné číslo: _____

Bydlisko: _____

**za preukázané odborné vedomosti a schopnosti
viest' skautský oddiel a vychovávať deti
a mládež podľa skautských zásad. Tieto
vedomosti a schopnosti boli potvrdené
praktickou činnosťou.**

S udelením vodcovského
dekrétu súhlasím: _____
(pôpis okresného alebo zborového vodcu)

V Bratislave, _____

SLOVENSKÝ SKAUTING

 NÁČELNÍCTVO
Pražská 11
SK-816 36 Bratislava
IČO: 00 596 721

Ing. Ján Pokorný
náčelník SISk

vzor vodcovského dekrétu v rokoch 1997 až 2000

Chlapčenské vodcovské lesné školy

Počas troch rokov môjho pôsobenia v CHKR boli zrealizované tri chlapčenské vodcovské lesné školy (CHVLŠ). Lesnú školu v roku 1997 organizoval brat Zelinkár v skautskom dome v Banskej Štiavnici, ja som sa krátko na nej zúčastnil, keďže som organizoval trojtýždňový skautský tábor a viac dovolenky som nemal.

V skautskom dome v Banskej Štiavnici sa stretli väčšinou skúsení skautskí vodcovia, a jednotlivé témy sa preberali nie formou prednášok, ale väčšinou formou diskusie. Nejednalo sa o klasickú LŠ, ale pre mnohých to bolo obohatením, keďže neboli vo funkcii skautských vodcov začiatočníkmi. Napríklad brat Fandák, profesionálny ochranca prírody (Správa CHKO Malé Karpaty), dokonca viedol skautský oddiel ilegálne viac rokov už počas obdobia socializmu.

Pre rok 1998 som sa rozhodol, že LŠ zrealizujem ja. Bol podaný grant, získali sme financie (50 tis Sk), dohodli sme sa, že LŠ sa bude konať na skautskom táborisku v Banskej Hodruši, brat Zelinkár zabezpečí ubytovanie v stanoch, nákup stravy a kuchára. Myslím, že nebol k dispozícii dostatočne veľký stan, kde by mohli bežať prednášky aj v prípade zlého počasia, čo bolo riziko. Peniaze boli, akcia bola spropagovaná cez Skautské zvesti, prihlásil sa plný počet 25 účastníkov, mal som predstavu o tom, ako by mal vyzeráť program, ale neboli k dispozícii inštruktori.

Mal som obavy, či získam dostatočný počet inštruktorov, či budem môcť čerpať neplatené voľno, lebo dovolenku som potreboval na skautský tábor, ale moje modlitby boli našťastie vyslyšané.

Dostal som výpoveď v robote (z dôvodu nedostatku zákaziek) a mohol som sa plne venovať príprave skautského tábora a CHVLŠ. Na prebiehajúcim podujatí Eurocor pri Revištskom Podzámku som stretol mnoho skautských vodcov, aj mladých dospelých skautov – študentov, ktorých som pozval prednášať na LŠ. V Bratislave som osobne navštívil niektorých starších skautov, ale viacerí si netrúfali prísť na tábor v poľných podmienkach, aj zo zdravotných dôvodov. S mimo bratislavskými skautmi som komunikoval aj telefonicky.

Počasia, aj lesná škola sa vydarili. Prednášali starší skauti, ako napríklad brat Šréter, Petříček - Rumco, skúsení skauti stredného veku, napríklad brat Fandák (ochrana prírody), Krokus, Gregor Kravjanský (prežitie v prírode), ale aj mladí študenti, napríklad Patrik Pauko – Triskáč (detská psychológia). Viacej tém som zastrelil ja sám. Úroveň prednášok bola rozličná, ale dôležité boli diskusie o jednotlivých témach.

Jeden deň a noc (v strede týždňa) mali účastníci LŠ absolvovať rôzne úlohy na trase dlhej cca 10 km, mali sa o seba postarať, prespať v prírode, mali si uvariť jedlo, premýšľať o niektorých témach, mali nájsť bývalé skautské táborisko s výdatnejším prameňom vody, atď.

Nie všetko bolo ideálne. Fungovali sme v poľných podmienkach, na skautskom táborisku v Banskej Hodruši prebiehal tiež tábor detí z Detského domova, ktorý robila nezisková organizácia Úsmev ako dar. Brat Zelinkár zabudol zabezpečiť kuchára a iba deň pred začiatkom

LŠ požiadal brata Starého Táborníka z Banskej Štiavnice, aby prišiel variť. Nakoniec však všetko dobre dopadlo.

V roku 1999 vytvoril realizačný tím LŠ brat Patrik Pauko a títo skauti a skautky potom zorganizovali prvú Lesnú školu Baobab, tiež na táborisku v Banskej Hodruši. Táto LŠ bola pokračovaním CHVLŠ. Ja som túto lesnú školu zastrešoval, ale musel som počas LŠ odísť asi 3x do novej práce, čo bolo pre mňa veľmi únavné.

Víkendové kurzy pre tých, čo nemohli absolvovať LŠ obsahovali najdôležitejšie informácie o úlohe skautského vodcu, o hygienických normách, o zásadách bezpečnosti pri skautských podujatiach, o tom, ako organizovať výlety, skautské tábory, o duchovnom rozmere skautingu, aké papierovačky a prekážky budú musieť prekonávať, keď chcú viesť skautský oddiel, aká dôležitá je skautská klubovňa, atď. Program LŠ nebol v tom čase jednotný, organizátori si to urobili podľa seba.

Medzitým už vznikla Ekumenická LŠ a naďalej pokračovala v roku 1999 aj Dievčenská vodcovská LŠ. V roku 2000 som bol vo funkcii náčelníka SLSK, ale zorganizoval som ešte tzv. víkendovú LŠ. Jednalo sa o 4 víkendy počas roka, vždy v inom meste na strednom a západnom Slovensku. LŠ bola ukončená vodcovskými skúškami. Pre mňa to bolo veľmi náročné, asi aj pre absolventov a myslím si, že LŠ nedosiahla požadovanú kvalitu.

V Bratislave 24.3.2021

Pokorný Ján – Johany

Autor spomienok: Ing. Ján Pokorný – Johany vstúpil do Slovenského junáka v roku 1968 v Kremnici. V roku 1990 sa zapojil do obnovy skautingu v Bratislave. Vykonával rôzne skautské funkcie: vodcu oddielu, vodcu okresu, či náčelníka Chlapčenskej kmeňovej rady. V roku 1999 bol zvolený za náčelníka Slovenského skautingu (obdobie 1999 – 2007). V roku 2013 za zásluhy o rozvoj skautingu bol vyznamenaný Radom strieborného vlka.